C/2025/648

10.2.2025

# RÅDETS REKOMMENDATION

## av den 21 januari 2025

## om fastställande av Nederländernas nettoutgiftsbana

(C/2025/648)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 121,

med beaktande av förordning (EU) 2024/1263, särskilt artikel 19,

med beaktande av kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

**ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN**

(1) EU:s reformerade ramverk för ekonomisk styrning trädde i kraft den 30 april 2024. De centrala delarna av EU:s reformerade ramverk för ekonomisk styrning utgörs av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning ([1]), tillsammans med den ändrade förordningen (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott ([2]), och det ändrade rådsdirektivet 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk ([3]). Syftet med ramverket är att främja sunda och hållbara offentliga finanser och en hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar samt förhindra alltför stora offentliga underskott. Ramverket främjar också nationellt ägarskap och har en större medelfristig inriktning, i kombination med ett mer effektivt och enhetligt säkerställande av regelefterlevnad.

(2) I centrum för det nya ramverket för ekonomisk styrning står de nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer som medlemsstaterna lämnar in till rådet och kommissionen. Planerna ska uppfylla två mål: dels i) bland annat säkerställa att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut följer en sannolikt nedåtgående bana eller ligger kvar på en sund nivå och att det offentliga underskottet minskas till, och ligger kvar på, en nivå under referensvärdet på 3 % av BNP på medellång sikt och dels ii) säkerställa det faktiska genomförandet av reformer och investeringar som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen och hantera EU:s gemensamma prioriteringar. Varje plan ska därför innehålla ett medelfristigt åtagande om en nettoutgiftsbana ([4]) som i praktiken fastställer en budgetrestriktion under planens löptid, dvs. fyra eller fem år (beroende på valperiodens normala längd i medlemsstaten). Planen ska dessutom redogöra för hur den berörda medlemsstaten kommer att säkerställa det faktiska genomförandet av reformer och investeringar som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt i de landsspecifika rekommendationerna (inbegripet, i tillämpliga fall, utmaningar i samband med förfarandet vid makroekonomiska obalanser) och hur medlemsstaten kommer att hantera unionens gemensamma prioriteringar. Perioden för finanspolitisk anpassning löper över fyra år och kan förlängas med upp till tre år om medlemsstaten åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar som uppfyller kriterierna i förordning (EU) 2024/1263.

(3) När planen har lämnats in ska kommissionen bedöma om den uppfyller kraven i förordning (EU) 2024/1263.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Rådets förordning (EU) 2024/1264 av den 29 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och klargörande av genomförandet av förfarandet vid alltför stora underskott (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Rådets direktiv (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2 i förordning (EU) 2024/1263, dvs. offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

(4) Enligt artikel 18 i förordning (EU) 2024/1263 ska rådet, med beaktande av bedömningen och på grundval av en rekommendation från kommissionen, rekommendera medlemsstaten att lämna in en reviderad nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan, om det anser att planen inte uppfyller kraven i artikel 16.2, 16.3 och 16.5 i den förordningen.

(5) Om den berörda medlemsstaten underlåter att lämna in en reviderad plan inom den tidsfrist som anges i förordning (EU) 2024/1263), eller om den reviderade planen inte uppfyller kraven i artikel 16.2, 16.3 och 16.5 i den förordningen, bör rådet, på kommissionens rekommendation, anta en rekommendation som fastställer den berörda medlemsstatens nettoutgiftsbana i enlighet med artikel 19 och, i tillämpliga fall, godkänna de reform- och investeringsåtaganden som ligger till grund för en förlängning av den finanspolitiska anpassningsperioden.

**ÖVERVÄGANDEN RÖRANDE NEDERLÄNDERNAS NATIONELLA MEDELFRISTIGA FINANS- OCH STRUKTURPOLITISKA PLAN**

(6) Den 15 oktober 2024 lämnade Nederländerna in sin nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan till rådet och kommissionen. Det skedde sedan en förlängning av den tidsfrist som anges i artikel 36 i förordning (EU) 2024/1263 överenskommits med kommissionen med anledning av de skäl som Nederländerna uppgett.

**Förfarande före inlämnande av planen**

(7) Innan planen lämnades in begärde Nederländerna teknisk information ([5]), vilken kommissionen lämnade den 21 juni 2024 och offentliggjorde den 15 oktober 2024 ([6]). Den tekniska informationen visar vilken nivå det strukturella primärsaldot måste ligga på 2028 för att på medellång sikt säkerställa ett offentligt underskott under 3 % av BNP och en offentlig skuld under 60 % av BNP i ett läge där inga ytterligare budgetåtgärder vidtas efter den fyraåriga anpassningsperioden. Medellång sikt definieras här som en tioårsperiod efter anpassningsperiodens slut. Teknisk information har utarbetats och översänts till medlemsstaten utifrån två scenarier: dels ett scenario med överensstämmelse med skyddsmekanismen för underskottsresiliens ([7]), i enlighet med artikel 9.3 i förordning (EU) 2024/1263, dels ett scenario utan denna skyddsmekanism. Den tekniska informationen för Nederländerna visar att det strukturella primärsaldot, för att följa gällande finanspolitiska regler under en anpassningsperiod på fyra år och på grundval av kommissionens antaganden som låg till grund för den förhandsvägledning som översändes i juni 2024, bör uppgå till minst 0,1 % av BNP vid anpassningsperiodens slut (2028; scenario utan skyddsmekanismen för underskottsresiliens) såsom framgår av följande tabell. Det bör påpekas att om även skyddsmekanismen för underskottsresiliens beaktas bör det strukturella primärsaldot uppgå till minst 0,1 % av BNP vid anpassningsperiodens slut (2028). För Nederländerna, som kan begära teknisk information, är skyddsmekanismen för underskottsresiliens dock inte obligatorisk.

**Tabell 1: Kommissionens tekniska information till Nederländerna**

| Anpassningsperiodens slutår | 2028 |
|---|---|
| Minimivärde för det strukturella primärsaldot (% av BNP), scenario utan skyddsmekanismen för underskottsresiliens | 0,1 |
| *Endast för kännedom:* Minimivärde för det strukturella primärsaldot (% av BNP), scenario med skyddsmekanismen för underskottsresiliens | 0,1 |

Källa: kommissionens beräkningar.

([5]) Den förhandsvägledning som översänds till medlemsstaterna och till ekonomiska och finansiella kommittén omfattar teknisk information i) med och utan en förlängning av anpassningsperioden (fyra respektive sju år), och ii) med och utan skyddsmekanismen för underskottsresiliens. Den innehåller även de viktigaste ursprungliga förhållandena och underliggande antaganden som används i kommissionens ramverk för medelfristiga prognoser för den offentliga skuldsättningen. Referensbanan har beräknats på grundval den metod som beskrivs i kommissionens *Debt Sustainability Monitor 2023* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_sv). Den utgår från Europeiska kommissionens vårprognos 2024 och en medelfristig förlängning av denna prognos fram till 2033, och BNP-tillväxten och åldrandekostnader på lång sikt överensstämmer med uppgifterna i kommissionens och rådets gemensamma åldranderapport från 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_sv).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#netherlands.

([7]) Enligt den skyddsmekanism för underskottsresiliens som införs genom artikel 8 i förordning (EU) 2024/1263 ska den årliga förstärkningen av det strukturella primärsaldot vara 0,4 procentenheter av BNP (eller 0,25 procentenheter av BNP om anpassningsperioden förlängs) fram till dess att det strukturella underskottet är lägre än 1,5 % av BNP.

(8) I juli och augusti 2024 förde Nederländerna och kommissionen en teknisk dialog, i enlighet med artikel 12 i förordning (EU) 2024/1263. Dialogen handlade främst om den nettoutgiftsbana som Nederländerna förutser och dess underliggande antaganden, samt om det faktiska genomförandet av de reformer och investeringar som planeras som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen och unionens gemensamma prioriteringar om en rättvis grön och digital omställning, social och ekonomisk resiliens, energitrygghet och uppbyggnad av försvarsförmågor.

(9) Enligt den information som Nederländerna lämnat i sin plan har det inte hållits något samråd med relevanta nationella intressenter (inklusive arbetsmarknadens parter) före inlämnandet i enlighet med artikel 11.3 i förordning (EU) 2024/1263, i enlighet med övergångsbestämmelserna i artikel 36.1 c i förordning (EU) 2024/1263.

(10) Högsta förvaltningsdomstolen i Nederländerna (i egenskap av oberoende finanspolitisk institution) har avgett ett yttrande ([8]) om den makroekonomiska prognos och de makroekonomiska antaganden som ligger till grund för den fleråriga nettoutgiftsbanan. Högsta förvaltningsdomstolen drog slutsatsen att de offentliga finanserna under 2024 och 2025 förväntas överensstämma med Europafördragsvärdena. Nettoutgiftsbanan i den medelfristiga finans- och strukturpolitiska planen uppfyller dock inte kraven i förordningen, och Nederländerna kommer att behöva göra en ytterligare finanspolitisk anpassning, utöver de åtgärder som regeringen lagt fram i budgetförslaget för 2025 för att följa förordningen.

(11) Ett utkast till planen överlämnades till det nationella parlamentet den 17 september 2024, tillsammans med budgetförslaget för 2025. En reviderad plan lades fram för det nationella parlamentet den 14 oktober 2024.

**Andra relaterade processer**

(12) Den 15 oktober 2024 överlämnade Nederländerna sitt utkast till budgetplan för år 2025. Kommissionen antog ett yttrande om utkastet till budgetplan den [26 november 2024] ([9]).

(13) Den 19 juni 2024 drog kommissionen slutsatsen att Nederländerna har makroekonomiska obalanser. Nederländerna står i synnerhet inför sårbarheter vad gäller höga privata skulder i samband med en övervärderad bostadsmarknad, som har gränsöverskridande betydelse och fortfarande är relevanta trots vissa förbättringar ([10]).

(14) Den 21 oktober 2024 riktade rådet ett antal landsspecifika rekommendationer till Nederländerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ([11]).

**SAMMANFATTNING AV PLANEN OCH KOMMISSIONENS BEDÖMNING AV DEN**

(15) Kommissionen gjorde på grundval av artikel 16 i förordning (EU) 2024/1263 följande bedömning av planen:

**Bakgrund: makroekonomiska och offentligfinansiella förhållanden och utsikter**

(16) Den ekonomiska verksamheten i Nederländerna ökade med 0,1 % år 2023. Stagnationen berodde på hög inflation och svaga externa omständigheter, som höll tillbaka exporten. Enligt Europeiska kommissionens höstprognos 2024 förväntas ekonomin växa med 0,8 % 2024, till följd av en reallöneökning som främjar den privata konsumtionen. BNP i fasta priser förväntas öka med 1,6 % 2025 och 1,5 % 2026, med stöd av fortsatta löneökningar, en sjunkande inflation och förbättrade externa omständigheter som främjar handeln. Under prognosperioden (dvs. 2024–2026) förväntas Nederländernas potentiella BNP öka med 1,9 % 2024, 1,7 % 2025 och 1,5 % 2026, eftersom arbetskraftens bidrag till den potentiella tillväxten minskar från 0,9 % år 2024 till 0,5 % år 2026. Arbetslösheten uppgick till 3,6 % 2023 och beräknas av kommissionen uppgå till 3,7 % 2024, 3,8 % 2025 och 3,9 % 2026. Inflationen (BNP-deflatorn) beräknas sjunka från 7,3 % 2023 till 5,0 % 2024 och uppgå till 3,0 % 2025 och 2,3 % 2026.

(17) När det gäller den offentligfinansiella utvecklingen uppgick Nederländernas offentliga underskott 2023 till 0,4 % av BNP. Enligt Europeiska kommissionens höstprognos 2024 kommer det att uppgå till 0,2 % av BNP 2024, öka till 1,9 % av BNP 2025 och, vid oförändrad politik, uppgå till 2,4 % 2026. I Europeiska kommissionens höstprognos 2024 beaktas Nederländernas förslag till budget för 2025 som regeringen överlämnade till det nationella parlamentet i september 2024. Den offentliga skulden uppgick i slutet av 2023 till 45,1 % av BNP. Enligt Europeiska kommissionens höstprognos 2024 förväntas skuldkvoten minska till 43,3 % av BNP i slutet av 2024. Den beräknas öka till 44,3 % av BNP i slutet av 2025 och till 46,6 % i slutet av 2026. Kommissionens prognoser för de offentliga finanserna beaktar bara politiska åtaganden i de medelfristiga planerna om de underbyggs av specificerade konkreta politiska åtgärder som är trovärdigt aviserade och tillräckligt detaljerade.

([8]) Högsta förvaltningsdomstolens yttrande bifogas som bilaga II till planen.
([9]) Kommissionens yttrande om Nederländernas utkast till budgetplan, 26.11.2024, C(2024) 9062 final.
([10]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén samt Europeiska investeringsbanken, COM(2024) 600 final, tillägg 4.
([11]) Rådets rekommendation av den 21 oktober 2024 om Nederländernas ekonomiska politik, budgetpolitik, sysselsättningspolitik och strukturpolitik.

**Nettoutgiftsbana och huvudsakliga makroekonomiska antaganden i planen**

(18) Nederländernas nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan omfattar perioden 2025–2028 och visar en finanspolitisk anpassning under fyra år.

(19) Planen innehåller all information som krävs enligt artikel 13 i förordning (EU) 2024/1263.

(20) I planen åtar sig landet att följa den nettoutgiftsbana som anges i tabell 2, vilket motsvarar en genomsnittlig nettoutgiftsökning på 4,2 % under åren 2025–2028. Den tekniska informationen (som grundas på antagandet om en linjär anpassningsbana) överensstämmer med en genomsnittlig nettoutgiftsökning på 3,2 % under anpassningsperioden (2025–2028). Den nettoutgiftsbana om vilken ett åtagande görs i planen uppges leda till ett strukturellt primärsaldo på - 0,8 % av BNP i slutet av anpassningsperioden (2028). Detta är lägre än den miniminivå för det strukturella primärsaldot på 0,1 % av BNP 2028 som kommissionen angav i den tekniska informationen den 21 juni 2024 ([12]). I planen antas den potentiella BNP-tillväxten gradvis minska från 2,1 % 2024 till 1,4 % 2028. Vidare förväntas tillväxten i BNP-deflatorn minska från 5,1 % 2024 till betydligt lägre nivåer mellan 2025 (2,7 %) och 2028 (2,4 %).

**Tabell 2: Nettoutgiftsbana och huvudsakliga antaganden i Nederländernas plan**

| | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | Genomsnitt under planens giltighetstid 2025–2028 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Nettoutgiftsökning (årlig, i %) | 6,9 | 6,8 | 3,5 | 2,1 | 4,3 | 4,2 |
| Nettoutgiftsökning (kumulativ, i %, med 2023 som basår) | 6,9 | 14,1 | 18,1 | 20,7 | 25,9 | Ej tillämpligt |
| Potentiell BNP-tillväxt (%) | 2,1 | 1,8 | 1,7 | 1,5 | 1,4 | 1,6 |
| Inflation (tillväxt i BNP-deflatorn) (%) | 5,1 | 2,7 | 2,6 | 2,6 | 2,4 | 2,6 |

Källa: Nederländernas medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och kommissionens beräkningar.

**Konsekvenser av planens nettoutgiftsåtaganden för den offentliga skulden**

(21) Om den nettoutgiftsbana om vilken ett åtagande görs i planen och de underliggande antagandena visar sig stämma kommer den offentliga skulden enligt planen att gradvis öka från 45,0 % av BNP 2024 till 51,1 % i slutet av anpassningsperioden, såsom framgår av följande tabell. Enligt planen förväntas skuldkvoten efter anpassningen, på medellång sikt (dvs. fram till 2038), överskrida fördragets referensvärde på 60 % av BNP 2033 och uppgå till 70,7 % 2038.

**Tabell 3: Utveckling för offentlig skuld och offentligt saldo i Nederländernas plan**

| | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | 2038 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Offentlig skuld (% av BNP) | 45,1 | 45,0 | 46,7 | 49,7 | 50,1 | 51,1 | 70,7 |
| Offentligt saldo (% av BNP) | - 0,4 | - 1,8 | - 2,5 | - 3,4 | - 2,1 | - 2,5 | - 4,0 |

Källa: Nederländernas medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan.

([12]) I scenariot utan skyddsmekanismen för underskottsresiliens.

Enligt planen ökar alltså den offentliga skulden och skulle inte ligga kvar under fördragets referensvärde på 60 % av BNP på medellång sikt. Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen uppfyller den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför inte de krav på skulden som anges i artiklarna 6 a och 16.2 i förordning (EU) 2024/1263.

**Konsekvenser av planens nettoutgiftsåtaganden för det offentliga saldot**

(22) Baserat på planens nettoutgiftsbana och antaganden skulle det offentliga underskottet öka från 1,8 % av BNP 2024 till 2,5 % 2025 och tillfälligt överstiga 3 % (3,4 %) 2026 för att sedan avta till 2,1 % 2027 och stiga igen till 2,5 % 2028. Enligt planen skulle det offentliga saldot i slutet av anpassningsperioden (2028) alltså inte överstiga referensvärdet på 3 % av BNP. Under den tioårsperiod som följer efter anpassningsperioden (dvs. fram till 2038) skulle det offentliga underskottet emellertid överstiga 3 % av BNP. Underskottet i de offentliga finanserna skulle överskrida fördragets referensvärde på 3 % år 2029 och sedan gradvis öka till 4,0 % senast 2038.Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen uppfyller den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför inte det krav på underskottet som anges i artiklarna 6 b och 16.2 i förordning (EU) 2024/1263.

**Finanspolitisk strategi i planen**

(23) Planen innehåller en vägledande finanspolitisk strategi vars exakta specificering av de relevanta politiska åtgärderna måste bekräftas eller justeras samt kvantifieras i de årliga budgetarna, bland annat för att säkerställa det faktiska genomförandet av denna rådsrekommendation genomförs. I regeringens koalitionsavtal för perioden 2024–2028 förutses en sänkning av inkomstskatten i början av mandatperioden, som kompenseras av höjd mervärdesskatt på vissa produkter 2026 och av utgiftsnedskärningar inom bland annat utvecklingsbistånd, löner inom den offentliga sektorn och asyl mot slutet av mandatperioden. I utkastet till budgetplan för 2025 specificeras de politiska åtgärder genom vilka målet om en nettoutgiftsökning på 6,8 % år 2025 kommer att uppnås ([13]).

**Reform- och investeringsavsikter i planen som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen och för hantering av unionens gemensamma prioriteringar**

(24) I planen beskrivs politiska avsikter att genomföra reformer och investeringar som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt i de landsspecifika rekommendationerna (inbegripet de som rör förfarandet vid makroekonomiska obalanser), och för hantering av EU:s gemensamma prioriteringar. I planen ingår en omfattande förteckning med över 70 reformer och investeringar som avser de gemensamma prioriteringarna, varav 14 får ekonomiskt stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens.

(25) När det gäller den gemensamma prioriteringen om en rättvis grön och digital omställning, inbegripet klimatmålen i förordning (EU) 2021/1119, omfattar planen över 20 reformer och investeringar, bland annat det fleråriga programmet för energi och klimatinfrastruktur, offentlig-privata forskningsprogram inom ramen för bland annat strategin för den digitala ekonomin och den nederländska klimatfonden. I planen beskrivs även åtgärder inom ramen för återhämtnings- och resiliensplanen för att hantera överbelastning av elnätet, uppförande av energiinfrastruktur samt forskning om kvantdatorteknik. De reformer och investeringar som ingår i planen syftar till att ta itu med de landsspecifika rekommendationerna om att göra ytterligare insatser för hållbart jordbruk, vilka utfärdades 2022, 2023 och 2024, om att främja övergången till förnybar energi, inbegripet investeringar i elnätet, vilka utfärdades 2019, 2022, 2023 och 2024, om att främja investeringar, forskning och innovation till förmån för den gröna och den digitala omställningen, vilka utfärdades 2019, 2020 och 2022, och om att ta itu med flaskhalsar i transportsektorn, vilka utfärdades 2019. Planen omfattar reformer och investeringar för att ta itu med de landsspecifika rekommendationer som rör förfarandet vid makroekonomiska obalanser och syftar till att påskynda utbyggnaden av förnybar energi och främja investeringar i nätinfrastruktur, vilka utfärdades 2022 och 2023, samt rekommendationerna om att öka de färdigheter och kompetenser som krävs för den gröna omställningen, vilka utfärdades 2023, och om att förbättra energieffektiviteten i byggnader och påskynda investeringar i hållbara transporter och hållbart jordbruk, vilka utfärdades 2022 och 2023.

(26) När det gäller den gemensamma prioriteringen social och ekonomisk resiliens, inbegripet den europeiska pelaren för sociala rättigheter, innehåller planen en omfattande förteckning över fler än 40 reformer och investeringar som grupperats inom olika politikområden, exempelvis bostadsmarknad, utbildning, hälso- och sjukvård, pensioner, arbetsmarknad och beskattning. Vissa av dessa investeringar och reformer ingår i planen för återhämtning och resiliens, bland annat invaliditetsförsäkringen för egenföretagare, översynen av pensionslagstiftningen eller utbyggnaden av intensivvården. De reformer och investeringar som ingår i planen syftar till att ta itu med de landsspecifika rekommendationer om att minska incitamenten att använda flexibla eller tillfälliga kontrakt som utfärdades 2022, 2023 och 2024, och om att främja ett tillräckligt socialt skydd för egenföretagare och minska falskt

([13]) Kommissionens yttrande om Nederländernas utkast till budgetplan, 26.11.2024, C(2024) 9062 final.

egenföretagande som utfärdades 2019, 2020 och 2022. Reformerna och investeringarna i planen syftar också till att åtgärda bristen på arbetskraft och kompetens, bland annat genom att förbättra grundläggande färdigheter genom kompetenshöjning och omskolning, vilket rekommenderats varje år sedan 2019, samt till att stärka hälso- och sjukvårdssystemet, vilket rekommenderades 2020. Inom ramen för prioriteringen om social och ekonomisk resiliens omfattar planen reformer och investeringar på bostadsmarknaden, som avser att ta itu med de landsspecifika rekommendationer som rör förfarandet vid makroekonomiska obalanser genom att minska hushållens incitament att ta lån och säkerställa tillgången till överkomliga bostäder på den privata hyresmarknaden, två rekommendationer som sedan 2019 årligen riktats till Nederländerna, samt genom att undanröja hindren för bostadsbyggande i enlighet med de rekommendationer som utfärdades 2023 och 2024.

(27) För att beakta den gemensamma prioriteringen om energitrygghet planeras lagstiftning som bland annat syftar till att strukturellt förbättra försörjningstryggheten för gas och energisparkraven för företag och institutioner. I planen beskrivs också den politiska avsikten att vidta åtgärder för att stärka resiliensen genom att minska beroendet av kritiska råvaror och främja tillverkningen av nettonollteknik. Vissa av reformerna och investeringarna ingår i planen för återhämtning och resiliens och är avsedda att åtgärda överbelastning av nätet, uppdatera regelverket för gas- och elenergisystem och främja användningen av grön vätgasteknik. De reformer och investeringar som ingår i planen syftar till att ta itu med de landsspecifika rekommendationer om att främja övergången till förnybar energi, inbegripet investeringar i elnätet, som utfärdades 2019, 2022, 2023 och 2024, samt om att åtgärda flaskhalsar i transportsektorn som utfärdades 2019. Vidare omfattar planen reformer och investeringar för att ta itu med de landsspecifika rekommendationer som rör förfarandet vid makroekonomiska obalanser och avser ökade investeringar i utbyggnad av förnybar energi och nätinfrastruktur (utfärdade 2022 och 2023), energieffektivitet i byggnader och hållbara transporter (utfärdad 2022), och ett minskat beroende av fossila bränslen (utfärdade 2022 och 2023).

(28) Den gemensamma prioriteringen om försvarsförmåga beaktas i planen genom en uppsättning investeringar som ska genomföras mellan 2024 och 2028 och omfattar förvärv av utrustning, förnyelse av fastighetsinfrastrukturen, bland annat för att säkerställa dess hållbarhet, samt modernisering och ersättning av taktisk it-infrastruktur.

(29) Planen innehåller information om förenligheten och, i förekommande fall, komplementariteten med Nederländernas återhämtnings- och resiliensplan. De reformer och investeringar som beskrivs i planen kompletterar flera åtgärder som vidtas inom ramen för planen för återhämtning och resiliens och också bidrar till EU:s gemensamma prioriteringar. De nya reformerna och investeringarna i planen är förenliga med åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens. Reformpaketet för energimarknaden i REPowerEU-kapitlet bidrar till exempel till en rättvis grön och digital omställning samt till energitrygghet, och de åtgärder för att öka tillgången till bostäder och stärka hälso- och sjukvårdssystemet genom att centralisera planeringen, som ingår i planen för återhämtning och resiliens, bidrar till social och ekonomisk resiliens.

(30) Planen bidrar till att tillgodose Nederländernas behov av offentliga investeringar för att svara mot EU:s gemensamma prioriteringar. När det gäller den gemensamma prioriteringen om en rättvis grön och digital omställning uppgår de investeringar som anges i planen till omkring 43 miljarder euro. För den gemensamma prioriteringen om social och ekonomisk resiliens anger planen ett investeringsbehov på 10 miljarder euro i bostäder, arbetsmarknad samt vård och omsorg. För den gemensamma prioriteringen om energitrygghet planeras främst reformer, men ett investeringsbehov på 300 miljoner euro förutses för att bygga ut grön vätgasteknik, vilket delvis omfattas av planen för återhämtning och resiliens. För den gemensamma prioriteringen om försvarsförmåga uppgår de investeringsbehov som anges i planen till 55 miljarder euro.

**Slutsats av kommissionens bedömning**

(31) På det hela taget anser kommissionen att Nederländernas plan inte uppfyller kraven i artikel 16.2 i förordning (EU) 2024/1263, eftersom planens nettoutgiftsbana inte överensstämmer med skuld- och underskottskraven i den förordningen. I planen anges följande: ”Om kommissionen och rådet anser att den av Nederländerna föreslagna nettoutgiftsbanan inte är förenlig med förordningen, avstår Nederländerna från sin rätt att lämna in en reviderad plan i enlighet med artikel 18 i förordningen och inser att rådet, på grundval av en rekommendation från kommissionen baserad på den tekniska information som kommissionen lämnat, kan rekommendera en utgiftsbana i enlighet med artikel 19 i förordningen. Regeringen anser en rekommendation om en utgiftsbana baserad på den tekniska informationen vara ett korrekt genomförande av EU:s finanspolitiska regler.”. Med hänsyn till att Nederländerna inte har för avsikt att lämna in en reviderad plan i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2024/1263, bör en nettoutgiftsbana baserad på den tekniska information som kommissionen lämnade den 21 juni 2024 rekommenderas i enlighet med artikel 19 i den förordningen.

**RÅDETS ÖVERGRIPANDE SLUTSATS**

(32) Rådet noterar Nederländernas medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan, inbegripet att Nederländerna avstår från sin rätt att lämna in en reviderad plan, och anser att ett fullständigt genomförande av rådets rekommendation skulle bidra till att säkerställa sunda offentliga finanser och stödja en hållbar offentlig skuldsättning samt en hållbar och inkluderande tillväxt.

(33) Rådet noterar kommissionens bedömning av planen. Rådet uppmanar dock kommissionen att lägga fram sin bedömning av framtida planer i ett annat dokument än kommissionens rekommendationer till rådets rekommendationer.

(34) Rådet noterar kommissionens bedömning av nettoutgiftsbanan och de huvudsakliga makroekonomiska antagandena i planen, inbegripet i förhållande till kommissionens förhandsvägledning, samt konsekvenserna av planens nettoutgiftsbana för det offentliga underskottet och den offentliga skulden. Rådet noterar riskerna för utsikterna. Rådet välkomnar särskilt att relevanta intressenter rådfrågades innan planen lämnades in. Rådet noterar också att geopolitiska risker kan sätta press på försvarsutgifterna.

(35) Rådet förväntar sig att Nederländerna är redo att vid behov anpassa sin finanspolitiska strategi för att säkerställa det faktiska genomförandet av den rekommenderade nettoutgiftsbanan. Rådet är fast beslutet att noga övervaka den ekonomiska och finanspolitiska utvecklingen, inbegripet den som ligger till grund för planens scenario.

(36) Rådet anser att det är motiverat att i god tid inför nästa budgetövervakningsomgång föra ytterligare diskussioner för att nå en samsyn om de årliga övervakningskonsekvenserna av de kumulativa ökningstakterna för nettoutgifterna.

(37) Rådet noterar kommissionens beskrivning av reform- och investeringsbehoven och reform- och investeringsavsikterna, som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen, och betonar vikten av att säkerställa det faktiska genomförandet av sådana reformer och investeringar. Rådet kommer på grundval av rapporter från kommissionen att bedöma sådana reformer och investeringar och övervaka genomförandet av dem inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(38) Rådet ser fram emot de årliga lägesrapporterna från Nederländerna, som särskilt ska innehålla information om framstegen i genomförandet av den av rådet fastställda nettoutgiftsbanan och genomförandet av mer allmänna reformer och investeringar i samband med den europeiska planeringsterminen.

(39) På grundval av kommissionens bedömning och det faktum att Nederländerna avstår från sin rätt att lämna in en reviderad plan i enlighet med artikel 18, samt i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) 2024/1263, bör rådet rekommendera Nederländerna en nettoutgiftsbana baserad på den tekniska information som kommissionen lämnade den 21 juni 2024.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Nederländerna att

1. säkerställa att nettoutgiftsökningen inte överstiger de maximala värden som fastställs i bilaga I till denna rekommendation.

Utfärdad i Bryssel den 21 januari 2025.

*På rådets vägnar*

A. DOMAŃSKI

*Ordförande*

*BILAGA I*

**Maximala ökningstakter för nettoutgifter**
**(årlig och kumulativ ökningstakt, i nominella termer)**

**Nederländerna**

| År | | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|---|---|
| Ökningstakter (%) | Årlig | 3,5 | 3,3 | 3,0 | 3,0 |
| | Kumulativ (*) | 10,4 | 14,0 | 17,5 | 21,0 |

(*) Kumulativa ökningstakter beräknas med 2023 som basår. De kumulativa tillväxttakterna används i den årliga övervakningen av efterlevnaden i efterhand på kontrollkontot.